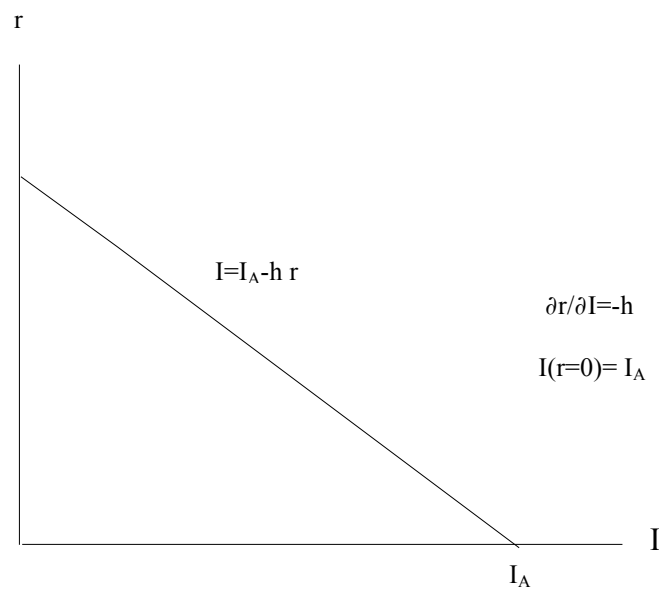
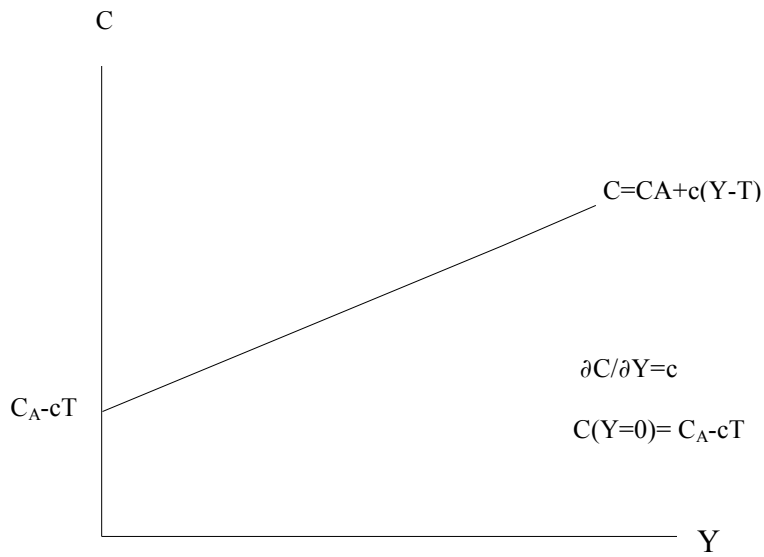

1. IRUDIA: KONTSUMO ETA INBERTSIO FUNTZIOAK

Kontsumoa (C)

$$C = f(Y_d) \quad Y_d = Y - T_d + TR \quad T = T_d - TR$$

$$C = C_A + c Y_d \quad C = C_A + c (Y - T)$$

C_A : kontsumo autonomoa.

Y_d : errenta erabilgarria.

Kontsumorako Propentsio Marjinala: $\Delta C / \Delta Y_d = c \quad 0 < c < 1$

Inbertsioa (I)

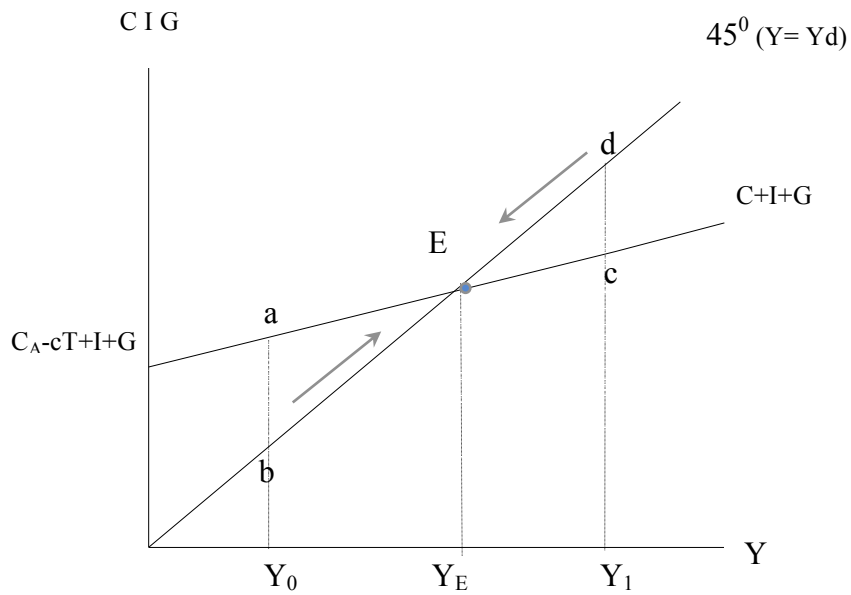
$$I = I_A - h r$$

r : interes tasa erreala. $r \equiv i - \dot{p}^E$

i : (bonoen) interes tasa nominala.

$\dot{p}^E$: inflazio tasaren gaineko espektatiba.

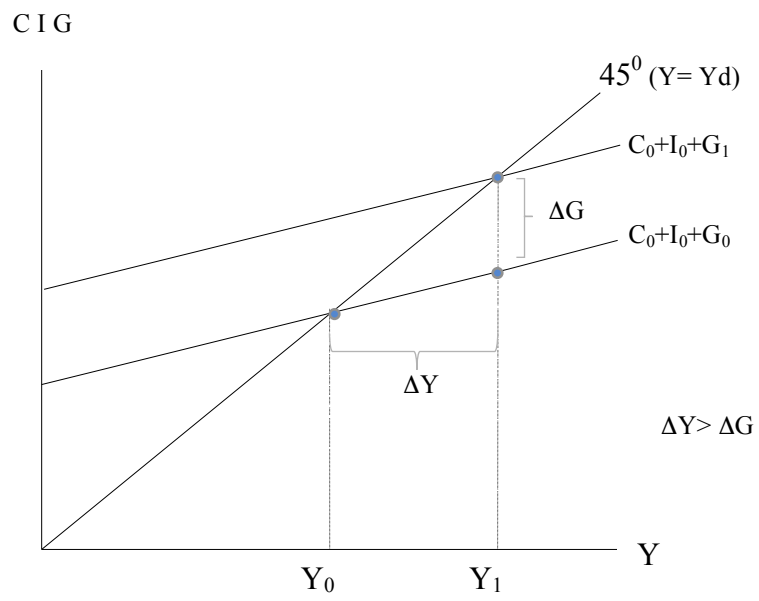
2. IRUDIA: ERRENTA GASTU EREDUA (EGE)

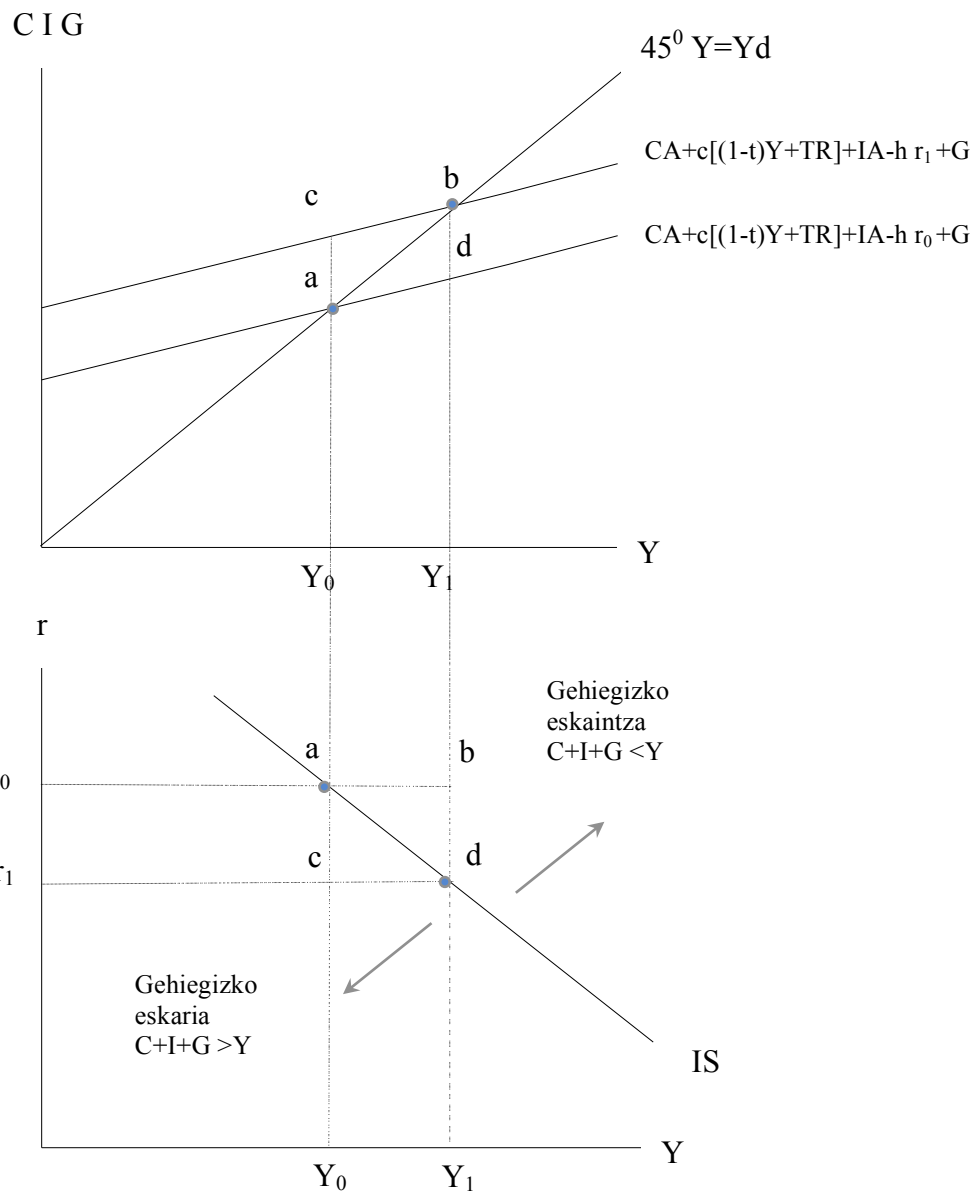
Moldaketa prozedura

- $Y_1 > Y_E \rightarrow$ Planeatutako gastua $<$ Ekoizpena. Nahigabeko Izakinen aldaketa $\uparrow$ eta Ekoizpena $\downarrow$, Y_1 tik Y_E ra heldu artean.
- $Y_0 < Y_E \rightarrow$ Planeatutako eskaria $>$ Ekoizpena. Nahigabeko Izakinen aldaketa $\downarrow$ eta Ekoizpena $\uparrow$, Y_0 tik Y_E ra heldu artean.

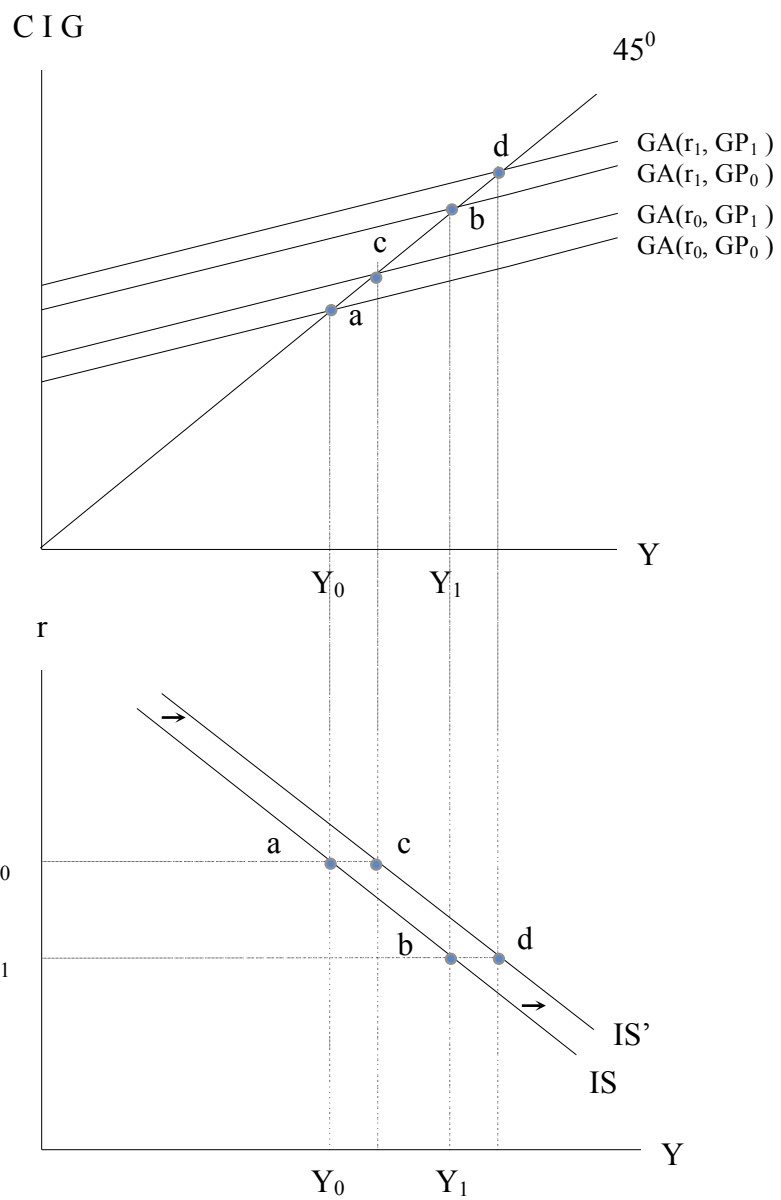
3. IRUDIA: ERRENTA GASTU EREDUA (EGE) ETA POLITIKA FISKALA

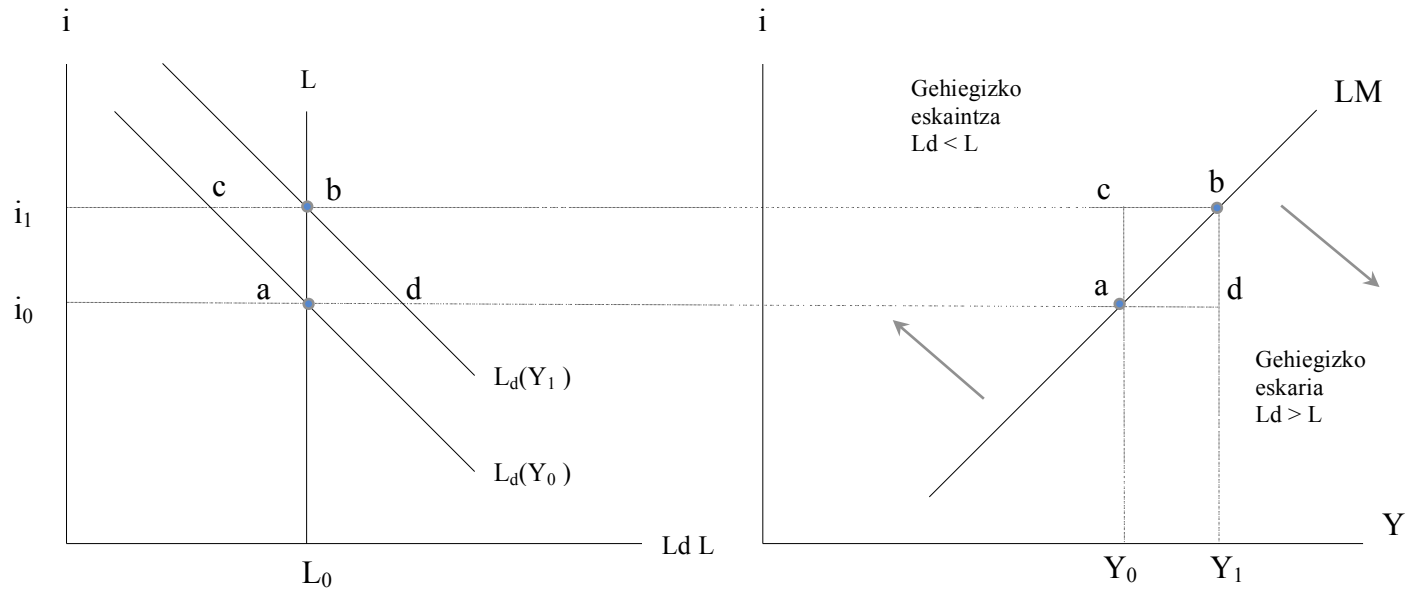
4. IRUDIA: IS LERROAREN LORPENA

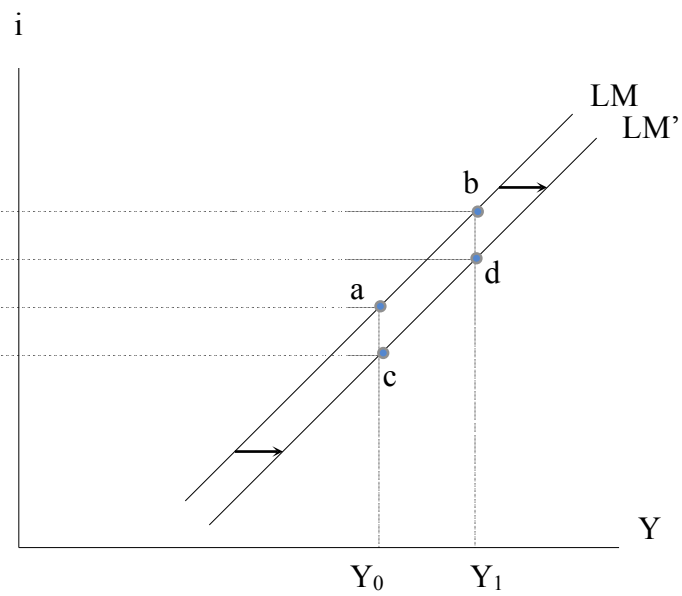
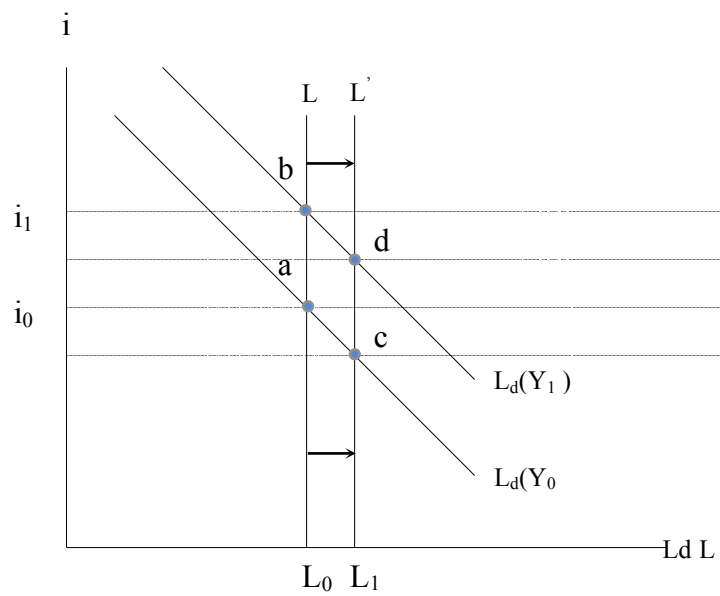
5. IRUDIA: IS ETA POLITIKA FISKALA

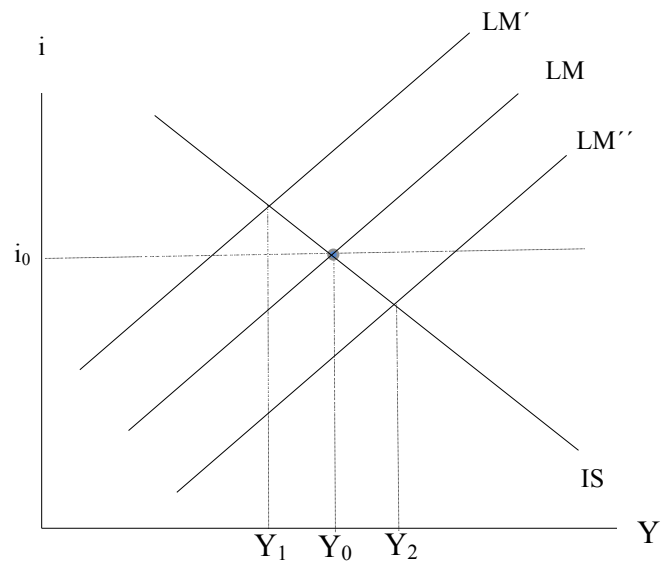
6. IRUDIA: LM LERROAREN LORPENA

7. IRUDIA: LM ETA MONETA POLITIKA

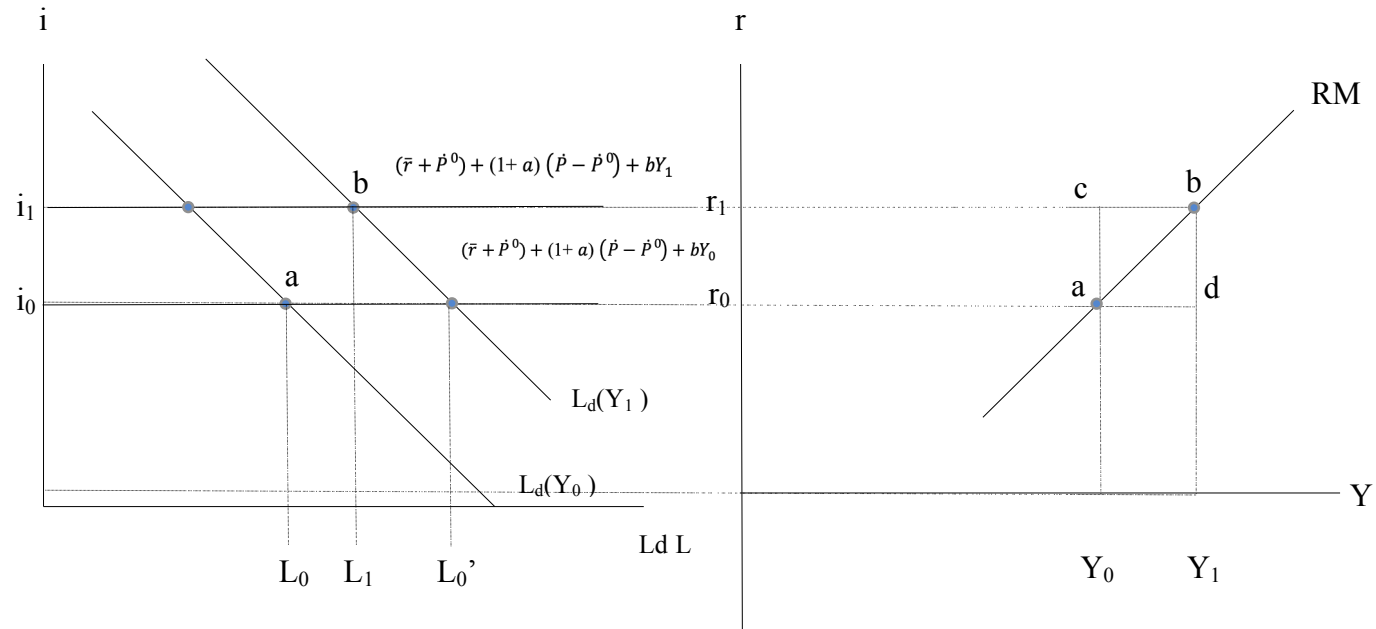
8. IRUDIA: LM LERROAREN EZENGORKOTASUNA

Banku Zentralak i_0 interesa jartzen badu Y_0 lortuko litzateke. Diruaren kantitatea (L) kontrolatzen badu, baina LM diruaren eskariaren ezegonkortasunaren ondorioz lerratzen bada (LM' zein LM'') errenta maila $[Y_1, Y_2]$ tartean mugituko litzateke.

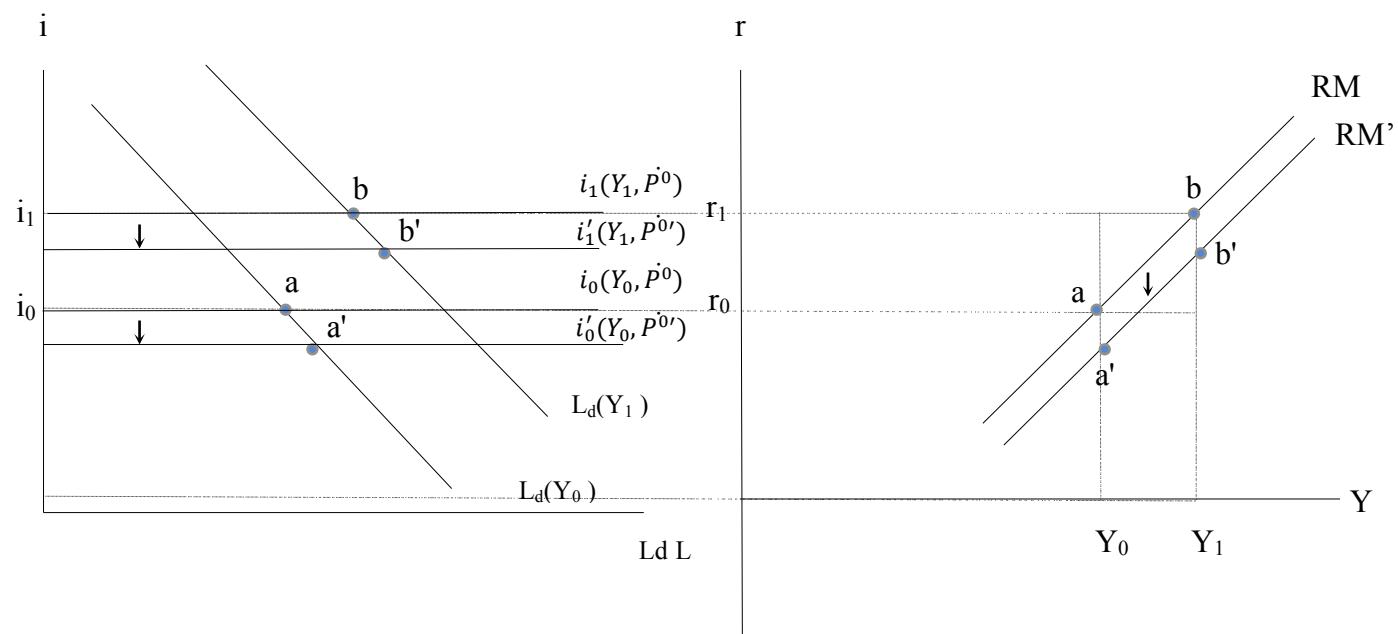

9. IRUDIA: RM LERROAREN LORPENA

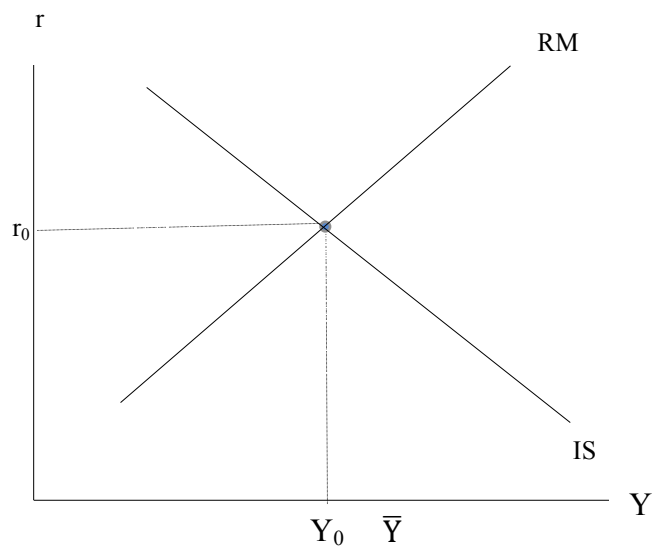

Haserako errenta maila: Y_0 (a puntuan) $\rightarrow \Delta Y \rightarrow Y_1 \rightarrow \Delta L_d \rightarrow RM$ betetzeko $\uparrow i$ (i_0 -tik i_1 -era)
 Zein da diruaren kantitatean (L) izango duen ondorioa?
 Alde batetik $\Delta L_d \rightarrow \Delta L$ (L_0 -tik L_0' -era), baina bestetik $\Delta i \nabla L$ (L_0' -tik L_1 -ra), ∇L_d . Ondorioz $L \uparrow$
 zein $L \downarrow$ gerta daiteke. $L \uparrow$ segurtasun gehiagorekin k (diruaren eskariaren sentikortasuna errentarekiko) handiagoa eta b (RM-ren sentikortasuna errentarekiko) eta l (diruaren eskariaren sentikortasuna interesarekiko) txikiagoak direnean.

10. IRUDIA: RM ETA MONETA POLITIKA

11. IRUDIA: IS-RM EREDUA ETA EPE LABURREKO OREKA MAKROEKONOMIKOA

Kontsumoa: $C = C_A + c[(1 - t)Y + TR]$

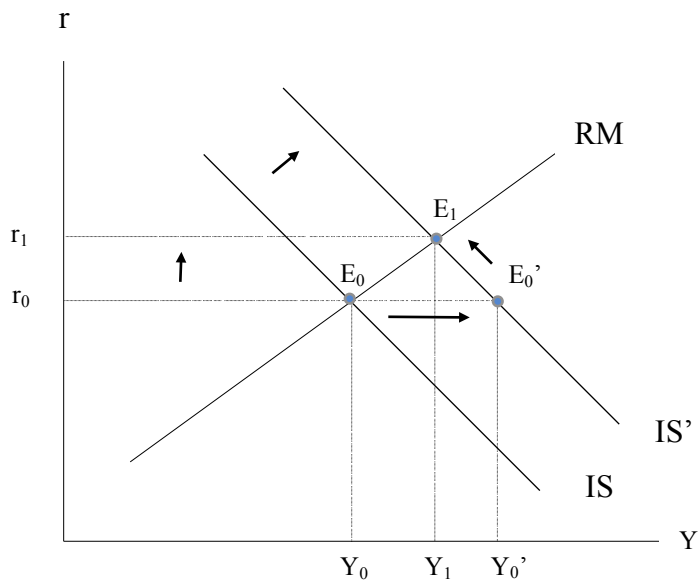
Inbertsioa: $I = I_A - h r$

$$IS: Y = \frac{1}{[1 - c(1 - t)]} [C_A + cTR + I_A - h r + G]$$

Politika Fiskala: G, t, TR

Moneta Politika: $r = r_A + a(\dot{P} - \dot{P}^0) + bY$

12. IRUDIA: IS-RM ETA POLITIKA FISKAL HEDATZAILEA

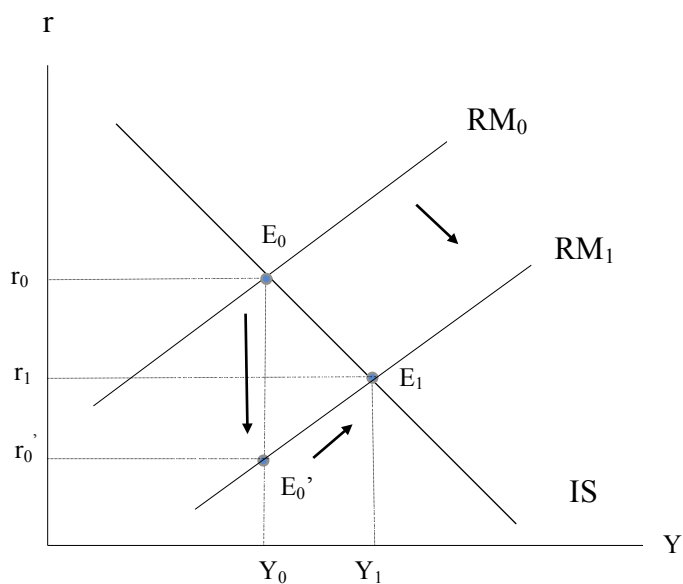
Haserako oreka (E_0). Errenta maila: Y_0 eta interes tasa: r_0 .

$\Delta G \rightarrow \uparrow DA$ (biderkatzailearen eraginez): $E_0 \rightarrow E_1$ ($\uparrow Y$) $\uparrow r$ (r_0 -tik r_1 -era)

Moneta araua kontutan hartuko ez bagenu oreka E_0' lortuko litzateke (Y_0' , r_0), $\Delta Y = \Delta G \cdot \text{Biderkatzailea}$. Ondasunen merkatua orekan legoke, baina moneta araua ez litzateke beteko. Banku Zentralak, gastu publikoaren igoerak dakarren errenta igoerari erantzunez, $\uparrow r$ (r_0 -tik r_1 -era) moneta araua bete dadin.

($Y_0' - Y_1$) kanporatze efektua (crowding out) deritzo. DA -ren osagaien aldaketa islatzen du ($\uparrow G$, $\downarrow I$), interes tasa errealearen igoerak I murrizten duelako hain zuzen ere.

13. IRUDIA: IS-RM ETA MONETA POLITIKA HEDATZAILEA

Haserako oreka (E_0). Errenta maila: Y_0 eta interes tasa: r_0 .
 $\uparrow \dot{P}^0 \downarrow RM \downarrow r: \uparrow I \uparrow C$ (biderkatzailearen eraginez) $\uparrow DA, E_0 \rightarrow E_1 (\uparrow Y) \uparrow r$ (r_0 -tik r_1 -era).
 Hasieran, Y_0 errenta mailan, moneta arauari dagokion lekua E_0 'litzateke, baina puntu honetan ondasunen merkatua desorekan dago (gehiegizko eskaria). Interes errealaurren murrizketak ondasunen merkatuan eragingo du, $\uparrow I$. Ondorioz, errenta maila igotzen den heinean, Banku Zentralak interesa igoko du (r_0 -tik r_1 -era).